

tekst: **KARIN DE HAAN**
foto's: **DIRK CAREMANS &
DIRK WILLEM ROSIE**

Toch begon de fokkerij van René Franssen niet met Nannet. "Mijn eerste paard kocht ik bijna 40 jaar geleden. Wij woonden toen in Afferden, een plaatsje dat vlakbij Boven Leeuwen ligt. Op een nacht werden we wakker, van gestommel rondom ons huis. Het bleken de paarden van een van onze burens te zijn. Na dit nachtelijke bezoek ben ik eens bij die mensen langs gegaan, en van het één kwam het ander. Al snel kocht ik mijn eerste merrie. Ik weet het nog goed. Ik kocht haar met Chris van Bommel en mijn buurman Herman Litjens, bij mensen in Iersel voor NLG 1.185,-. Ik kon haar voor NLG 200,- per jaar stallen bij Herman Litjens, en zo had ik mijn eerste paard. Met deze merrie, een dochter van Clavius, gingen we naar de keuring. En keer op keer eindigden we als eerste van de tweede premies", vertelt Franssen, terwijl we in de woonboerderij, die naast de stallen en rijhal ligt, zitten.

ADDERTJE ONDER HET GRAS

Voor Franssen was die tweede premie indertijd niet acceptabel. Hij wilde meer en beter en besloot op zoek te gaan naar een andere merrie. Franssen heeft het altijd belangrijk gevonden om een mooi paard te fokken. "In de fokkerij is het de kunst om een mooi exterieurpaard te fokken, wat tegelijkertijd een goed sportpaard is. Ik vind het belangrijk dat een paard een mooi hoofd heeft, een correct en aansprekend exterieur en drie goede basisgangen. Als ik daar niet achter kan staan bij een merrie, dan fok ik er niet mee." Via de toenmalige inspecteur van Gelderland, Leo Tien, werd contact gelegd met Karel Dericks uit Druten. "Karel Dericks fokte toen al bijzonder succesvol met Vottie en haar nakomelingen. Ik vroeg hem of hij geen merrie voor mij had staan. Dat had hij niet. Maar toen ik door bleef vragen, had hij er misschien toch wel één. De merrie die hij voor mij bedoelde was de drachtige Nannet (Hurricane x Vottie v. L'Invasion). Er was één 'addertje onder het gras'. En dat was dat Nannet een ongeluk had gehad, waardoor de pezen in één van haar achterbenen ernstig beschadigd waren. Ze had net acht maanden in Utrecht gestaan. Dericks vroeg nog NLG 4500,— voor Nannet, voor die tijd veel geld, zeker voor een paard met kapotte pezen. Ik probeerde nog onder de vraagprijs

te bieden, maar Dericks vond al dat ik de merrie voor weinig had", blikt Franssen glimlachend terug.

WAARDEVOLLE MERRIE

En zo kocht stamhouder Franssen de merrie Nannet, die indertijd drachtig was van de hengst Neander (Urioso x Marlon xx). Hij kreeg geen spijt van zijn aankoop. "Nannet is van grote betekenis geweest voor mijn fokkerij en voor mijn gezin. Het was een goede fokmerrie met een gouden karakter. Ze was me haast net zo lief als de vrouw." Het eerste veulen van Nannette was de Neander-dochter Suzette. "Nannet was drachtig van Suzette toen ik haar kocht. Ik heb Suzette verkocht aan mensen hier vlak in de buurt. Zij hebben haar altijd ingezet voor de fokkerij. Suzette had als veulen namelijk een haarscheurtje opgelopen in de heup, waardoor ze niet meer geschikt was voor de sport", vertelt Franssen. Bij de familie Ruiters uit Beneden Leeuwen, kreeg Suzette ondermeer van de hengst Armstrong, een dochter, genaamd Hotti, die het tot ZZ-L dressuur bracht en de in Westfalen en Rheinland gekeurde Lichterloh (v.Larome). Na Suzette werd Nannet gedekt door de volbloed Cadmus xx. Hieruit kwam een hengstveulen, dat vrij snel verkocht werd. Onder de naam Candy bracht de Duitser Jochen Hippenstiel deze ruïn succesvol in de Prix St Georges uit. Na Candy volgde nog een keer van Cadmus

Nannet ster pref prest

Fam. Franssen

Abernant xx
Abgar xx
Karadja xx

Hurricane
Ulex
Buzette ster
Suzette

Pre Sale Norm.
L'Invasion
Sabotiere Norm.

Vottie pref kroon
Amburg
Otti pref
Jetje Ster Kern

Fokker/eigenaar
R. Franssen, Boven Leeuwen

René Franssen met Gisnette (Burggraaf x Nannet) en links Ifradin (Balzflug x Cadmus xx), de volle zus van de KWPN-goedgekeurde hengst Mondriaan.

xx een merrieveulen. Deze Unette bleek van grote waarde voor de uitbouw van de stam. "Unette leek meer op haar vader dan op haar moeder. Ze had een echte bloeditstraling en was niet te groot. Unette komt uit het tweede en laatste seizoen van Cadmus xx. De hengst werd namelijk afgekeurd, omdat hij nogal eens een hazehak zou geven. Dat had Unette niet en ook bij haar nafok heb ik het nog nooit gezien. Voor mij is de afkeuring van Cadmus xx ook geen reden geweest om aan Unette te twijfelen. Ze komt uit een goede moederlijn en leek er zelf op.

Op de achtergrond de jonge Gribaldi die achtste werd in de PAVO Cup en nu in de selectieprocedure voor het WK jong dressuurpaarden zit.

Unette werd als driejarige vlot ster verklaard. We hebben haar nooit in de sport uitgebracht, maar haar wel een IBOP-proef laten lopen. Faan Pompen heeft haar daarvoor klaar gemaakt en reed haar naar een B-certificaat." Unette bleek een bijzonder vruchtbare en waardevolle merrie voor de fokkerij en was één van de belangrijkste opvolgers van haar moeder.

GENOEG FOKMERRIES

Na Unette kreeg Nannet drie veulens van de preferente stempelhengst Amor. De eerste merrie van Amor, Vunette, werd aangehouden voor de fokkerij. Na Vunette volgde een hengst, die als driejarige de tweede bezichtiging van de hengstenkeuring haalde. Daarna werd hij verkocht naar het buitenland. Onder de naam Calador liep hij vervolgens met Bent Jensen internationaal grand prix dressuur. Het derde veulen van Amor was Zenette. Deze Zenette werd als jong paard aan de familie Knaap uit Eethen verkocht. Zij fokten er twee veulens van Ramiro bij. Daarna ging Zenette over in handen van de familie Marsman uit Dalfsen, die haar verder voor de fokkerij inzetten. Zenette kreeg ondermeer van Voltaire het Z2-dressuurpaard Hurryqueen, en de ZZ-dressuurpaarden Lys de Vallee en Montaire. Op basis van deze en haar andere nakomelingen behaalde de merrie de predikaten preferent en prestatie. "Ik vind het mooi om te zien dat zo'n merrie het bij iemand anders in de fokkerij ook goed doet. Dat komt toch uit de moederlijn voort. Ik heb er geen spijt van, dat ik zo'n merrie niet zelf heb gehouden. De meeste hengstveulentjes houd ik trouwens wel aan, voor de opfok naar de hengstenkeuring toe. Merrieveulens verkoop ik gemakkelijker. Ik heb genoeg fokmerries en een interessant gefokt merrieveulen is goed te verkopen. De laatste jaren heb ik nogal eens veulens verkocht via de veulenveilingen. Dat bevalt goed", vertelt Franssen.

ONTROOSTBAAR

Terug naar stammoeder Nannet. Zij kreeg in 1983 een hengstveulen van Le Mexico met de naam Byoux. "Ik weet nog goed dat Byoux geboren werd. Het was een schitterend veulentje. Mijn dochter Anne was toen dertien jaar oud. Ze zag Byoux en was er direct helemaal weg van. Ze wilde hem dolgraag hebben. En dat kwam ook wel goed uit, want toen Anne te oud was voor de pony's, had Byoux de leeftijd om er wat mee te gaan doen. De periode met Byoux was een mooie tijd. Anne nam les bij Coby van Baalen en het ging goed met de wedstrijden. Anne heeft met Byoux young riders gereden en hem daarna in de grand prix gestart. Toen Byoux veertien was lag hij van de ene op de andere dag dood in zijn stal. De schok was groot en Anne was ontroostbaar", blikt Franssen terug met een zucht. Voor Anne werd een opvolger aangeschaft in de vorm van de PAVO-topper Lucky Times (v.Goodtimes), waarmee inmiddels ook

het grand prix niveau weer is bereikt. Na Byoux kreeg Nannet van Burggraaf het merrieveulen Gisnette. Deze merrie was als driejarige UTV kampioene, werd tot in de Z-dressuur uitgebracht en vervolgens voor de fokkerij ingezet. "Ik vind het ook belangrijk dat een fokmerrie zelf wat in de sport doet. Vroeger was dat niet zo, maar vandaag de dag probeer ik de merries die ingezet worden voor de fokkerij minimaal op Z-niveau te laten uitbrengen. Een paard moet met zes jaar Z2 dressuur kunnen lopen. Dan ga ik ervan uit, dat je met zo'n paard als vierjarige begint. Een paard met kwaliteit kan binnen twee jaar Z2 lopen. Je hebt ook paarden, die met eindeloos starten en oefenen het niveau uiteindelijk ook wel halen, maar daar heb ik geen boodschap aan", stel Franssen.

NATUURLIJK WEERSTAND

In totaal kreeg Nannet 16 veulens. "We hebben Nannet op het laatst een paar jaar gust gelaten. Ze had misschien nog wel drachtig kunnen worden, maar haar voorbenen waren erg slecht. Uiteindelijk was het geen doen meer en is ze gestorven." Met Nannet's dochters Unette (v.Cadmus xx), Vunette (v.Amor) en Gisnette (v.Burggraaf) werd de fokkerij voortgezet. En niet zonder succes. Unette en Vunette voeren de predikaten keur, preferent en prestatie. En Gisnette bracht het tot nu toe tot keurmerrie. "Unette is zelfs twee keer preferent en twee keer prestatie, zij is misschien de beste fokmerrie van de drie dochters van Nannet die wij

Kingston (Voltaire x Gisnette) was tijdens Jumping Indoor Maastricht aan het werk te zien in de grand prix dressuur.

hebben ingezet voor de fokkerij", vertelt Franssen. "Alle dochters van Nannet hebben gemeen, dat het harde en gezonde paarden zijn. Dat zit in de genen, maar komt ook voor een deel door de manier waarop je de paarden houdt. In totaal heb ik 25 merries drachtig. Niet allemaal uit de lijn van Nannet, ik heb ook diverse andere merries voor de fokkerij. De fokmerries staan niet bij huis, maar wel vlakbij. Ze hebben een loopstal waar ze ook dag en nacht buiten kunnen. Hierdoor hebben ze een natuurlijke weerstand en zijn ze vrijwel nooit ziek. Een week of zes voor het afveulen haal ik de fokmerries naar binnen, om ze tijdens de bevalling in de gaten te kunnen houden", legt Franssen uit. Ook Unette heeft tot op hoge leeftijd veulens gekregen bij Franssen. In totaal kreeg ze er 18. Haar bekendste zoon is waarschijnlijk de KWPN goedgekeurde hengst Mondriaan. Maar daarnaast hebben haar nakomelingen een aantal opvallende resultaten in de dressuur- en springsport neergezet.

BEWUST

Het eerste veulen van Unette was van Formateur. Deze merrie Atradin wordt nog altijd voor de fokkerij ingezet bij Franssen. Zij

is ondermeer de moeder van de Balzflug-zoon Insolation, die de derde bezichtiging haalde op de hengstenkeuring en succesvol was in de ZZ-L dressuur. Na Atradin kreeg Unette een merrieveulen van Le Mexico. Bunette werd door Jan Tops uitgebracht in het 1.40m springen en later bij Alfonso Romo als fokmerrie ingezet. Ook de volle broer van Bunette, die het jaar daarop volgde, deed het goed in de springsport. Hij won de VSN-trofee als driejarige, werd onder de naam Insulcon Cracker uitgebracht in het Z-springen en werd daarna via Piet Sikkens naar het buitenland verkocht. "Uit de nafok van Nanette zijn zowel goede springpaarden als dressuurpaarden gekomen. Ik heb ook altijd het gebruik van specifieke dressuurhengsten afgewisseld met meer in de springpaardrichting gefokte hengsten. Bewust, dat springpaardenbloed heb je voor een dressuurpaard nodig om de kracht in het achterbeen en de galop te bewaren", legt Franssen uit. Na Le Mexico werd Unette drie keer met de Amor-zoon Akteur gedekt. Hieruit resulteerde ondermeer de stermerrie Dfradin, die als springpaard via Piet Sikkens naar Henk Nooren werd verkocht en F. Charly, die onder Alex van Silfhout grand prix dressuur heeft

Onette (Peter Pan x Gisnette v. Burggraaf) won in 1999 het vrijspringen tijdens de NMK en werd vervolgens derde op het EK in Brussel.

gelopen. Van de grand prix hengst Aktion kwam een tweede bezichtigingshengst, die via Robert Dover naar de USA werd verkocht.

KEURINGSMAN

Na Aktion werd weer teruggegrepen op een hengst met springgenen in de vorm van Calvados. De merrie Hfradin was het resultaat. "Uit deze Hfradin hebben we meerdere veulens gefokt. Ondermeer Lazaro, een zoon van de Trakehner Kennedy (v.Michelangelo), die inmiddels Z1-dressuur loopt. Maar ook de hengst Nagano (v.Lux), die in 2000 goedgekeurd werd bij het BWP. Nagano won als vierjarige, als vijfjarige en als zevenjarige het Belgisch kampioenschap voor springpaarden en wordt op dit moment door Nick Vrans verder opgeleid in de springsport", vertelt Franssen trots. Unette kreeg na Hfradin maar liefst vijf veulens van de Trakehner hengst Balzflug. De bekendste van deze nakomelingen is ongetwijfeld de KWPN goedgekeurde hengst Mondriaan, die tot en met de Z2-dressuur in de sport is uitgebracht. Maar ook zijn volle broer, de tweede bezichtigingshengst Klavier, en zijn volle zuster Ifradin brachten het tot Z-dressuur. Ifradin deed het op de keuringen ook goed. Ze was in 1991 algemeen kampioene van de CK van Gelderland en mocht als twee- en als driejarige naar de UTV. Inmiddels wordt ook Ifradin ingezet voor de fokkerij. Van TCN Partout bracht zij al een Z1-dressuurpaard met de naam Okkie.

Unette kreeg na haar vijf Balzflug-kinderen weer een zoon van Burggraaf, genaamd Poulidon. "Poulidon was als veulentje reservekampioen tijdens Champion Arnhem. Via Willy Arts is hij naar de USA gegaan. Daar won hij in 2001 het kampioenschap bij de vierjarigen. Op dit moment loopt hij 1.40m parcoursen in de USA", weet Franssen. Het is geen toeval dat meerdere paarden uit de fokkerij van René Franssen het zo goed op de keuringen doen. De resultaten op de keuringen zijn voor hem een belangrijke graadmeter. René Franssen: "Ik ben en blijf een keuringsman. Ik houd van de keuringen en de sfeer erom heen. Er is de laatste jaren veel veranderd met het toevoegen van het los bewegen en het los springen in de selectie van merries. Ik zie dat als een verbetering. Een paard is tijdens het los bewegen beter te beoordelen dan aan het touwtje. Bovendien wordt de galop, één van de basisgangen, nu ook meegenomen. Voor mezelf ben ik wel selectiever geworden. Als ik er zelf al aan twijfel of een merrie de ster zou kunnen halen, dan houd ik ze liever thuis. Ik ben er blij mee dat het keurpredikaat weer een volwaardig predikaat is geworden. Het keurschap moet verdiend worden en niet als cadeautje erbij gegeven worden", stelt Franssen.

GEBOORTEGROND

Uit Unette volgde van de preferente Cocktail nog de hengst Ramzes. "Deze Cocktail-zoon staat bij Edward Gal in training. Hij liep afgelopen zomer nog mee in de halve finale van de PAVO Cup. Ramzes is overigens niet meer van mij, hij is van mensen die in Jakarta (Indonesië) wonen, maar hij blijft voorlopig wel in Nederland." Het laatste veulen van Unette was een merrieveulen van Gribaldi, met de toepasselijke naam Unette II. "Unette II lijkt als twee druppels water op haar moeder en we zijn vast van plan haar aan te houden voor de fokkerij." Een andere dochter van Nannet die nog altijd voor de fokkerij van Franssen wordt ingezet is de Burggraaf-merrie Gisnette. Haar eerste veulen was van Voltaire. Deze hengst werd door buurman Ad van der Pol opgeleid en uitgebracht in de Z2-dressuur. Daarna werd hij verkocht naar het buitenland. Recentelijk was hij weer vlak bij zijn geboortegrond, toen hij onder de naam Kingston met de Amerikaanse Leslie Morse tijdens Jumping Indoor Maastricht zijn opwachting maakte in de grand prix dressuur. Een andere opvallende nazaat van Gisnette is Onette (v.Peter Pan). Onette won in 1999 het vrijspringen tijdens de NMK en werd voor het KWPN afgevaardigd naar het Europese Kampioenschap, waar ze derde in haar

Nagano (Lux x Calvados) is bij het BWP goedgekeurd en won als vier-, vijf- en zevenjarige het Belgisch kampioenschap voor springpaarden.

Gisnette werd als driejarige UTV kampioene.

serie werd. Een volle broer van Onette bracht het tot de derde bezichtiging op de hengstenkeuring en werd daarna naar de USA verkocht.

BELANG VAN EEN GOEDE STAM

Verder kreeg Gisnette nog veulens van Cocktail, Mondriaan, Ferro en Gribaldi. "Ik heb een keer lijnenteelt toegepast, door Mondriaan op zijn 'tante' Gisnette te gebruiken. Ik ben geen voorstander van lijnenteelt die te dicht bij elkaar ligt. Eigenlijk was dit experiment met Gisnette al vrij kort bij elkaar. Ik heb het een keer geprobeerd om de moederlijn te verankeren." Wat opvalt is dat Franssen de laatste jaren veelvuldig gebruik maakt van Trakehnerhengsten als Michelangelo, Balzflug en Gribaldi. "Mijn schoonzoon Joop van Uyttert heeft een aantal interessante Trakehners op zijn dekstation en zelf was ik mede-eigenaar van Balzflug. Het gebruik van deze bloedpaarden heeft zijn effect gehad om mijn fokkerij. Ras en uitstraling, dat zie ik graag terug in mijn fokkerij. De keerzijde is dat de paarden soms te veel bloed kunnen krijgen voor het werk. Daarom ben ik zo blij met de nog jonge hengst San Remo. Van deze hengst ben ik ook mede-eigenaar en ik denk dat dit paard zeer goed aansluit bij mijn huidige merriestapel", legt Franssen uit. Dat Nannet aan het begin zou staan van zoveel succesvolle paarden, dat had Franssen van te voren ook niet verwacht. "Ik realiseer me dat ik in de fokkerij ook een beetje geluk heb gehad. Dankzij Nannet kwam ik aan een fokmerrie, die niet alleen mooie paarden gaf, maar ook sportpaarden bleek te geven. Toen ik Nannet ging kopen, had ik er daar nog geen idee van; in die tijd draaide het toch om de exterieurkeuringen. Het bewijst wel het belang van een goede stam. Ook als ik nu zou beginnen met de fokkerij, zou ik daar weer naar op zoek gaan", besluit Franssen.

